

Natuurwandelroute nationaal park DWINGELDERVELD “ANHOLT-OUDE POSTROUTE”

Nodig: stevig, waterdicht schoeisel of jachtlaarzen, kijker, appeltje/chocoladereep, camera.
Duur: anderhalf uur voor stevige doorstappers, drie uur als u wat rondkijkt of foto's maakt

- 1- **Start bij het 'Olde Posthuus' te Anholt.** Herberg aan de Postroute Zwolle-Groningen, tot eind 18de eeuw een andere weg in gebruik raakte en hier amper verkeer meer langskwam. Tot 1962 boerderij, na restauratie weer café-restaurant. Nederzettingsnaam Anholt betekent: stopplaats. Vanouds vierkante aanleg met kampjes tussen wallen in heidevlakte. Oude lindebomen bij nederzetting en kersenbomen langs route.
- 2- **Oude Postweg** in, zandweg tussen wallen met houtopslag en later strubbenbos. Rechts aanhouden op splitsing. In bocht een veldje (roodbruine) kraaiheide en bultig landschap. Hier ontstonden zandverstuivingen, nadat karrenwielen het heidedek kapot reden, zodat onderliggend fijn, los zand ging stuiven.
- 3- **Ruiner Aa** oversteken. Vóór er een brugje was, reed men door de beek heen ('voorde').
- 4- Zandweg rechtuit volgen (fietspad negeren), de open vlakte van **Kraloër heide** op. Radiotelescoop in bosrand aan overkant 'op elf uur' (afstand ca. 4km). Na bocht ter weerszijden ook geulen in heideveld. Eveneens oude ingesleten karrensporen, want de route lag vast: het spoor niet. Men ging om de kuilen heen, of men reed over de hei naast een te los en rul zandspoor...
- 5- Kruising zandwegen oversteken. Vliedennen veroveren de heide ter linkerzijde. Verderop schittert het water van de vennen. Op de **Kralose plassen** kun je soms wilde zwanen zien zwemmen. Buiten de beschutting, op open heidevlakte merkt u hoe de wind hier de baas is. Buizerden zweven over veld en bos.
- 6- Op kruising (met jeneverbessen) recht oversteken. Een paartje zwarte kraaien heet u welkom, of niet. Veldleeuwerik zingt vriendelijk van bovenaf. Waar auto's in zicht komen, op weg Lhee-Kralo, ziet u 'linksvoor' twee typisch gevormde dennen. Kenmerkende bomen of hoge duintjes waren altijd richtpunt op de grote en onherbergzame heide- en zandvlakte. Gevaar voor het spoor bijster raken, lag immer op de loer.
- 7- Voor u verharde weg bereikt, eerst wat bochten op zandweg. Hier staan gedrongen 'kwarrige' eiken, vanwege armoe in de bodem. Weg oversteken (kijk uit, blijf heel!) en hek door aan overkant. Modderig pad in, op de volgende heidevlakte met hoogveenputten, het **Holtveen**. De waterstand is verhoogd voor natuurontwikkeling.
- 8- Karrepad Oude Postweg volgen, temidden van oude veenputten en natte heide. Op hoge walletjes struikhei, bij nattigheid vooral dopheide. Kans op vossenkeutels op hoge pol of wal: grijs met gedraaid pluimpje aan uiteind. Verderop met hei begroeide zandkopjes, met een verdwaald krentenbosje. Witte buizerd soms in zicht. Verdere tiereliervogelgebied: stijgend in de lucht zingt de veldleeuwerik; dalend naar een boomtop tiereliert de boompieper zijn liedje.
- 9- Grasland aan linkerhand is oude ontginning, nu bij natuurgebied getrokken. Bij gekleurde paaltjes rechtsaf, richting asfaltfietspad. Op fietspad rechtsaf, even tussen twee watervlakten door. Doe, of u de rookpluim van de vuilverbranding aan de horizon niet ziet en het verkeerslawaaï van de A28 niet hoort. U wordt verondersteld in de natuur te lopen, in 't nationaal park Dwingelderveld. Bij wet aangewezen als 'stiltegebied'...
- 10- In Holtveen rechts groene plukken veenmos, die weer in veentjes groeien. Kikkers overal,

zodat concerten van de boerennachtegal mogelijk zijn. Watervogels roepen luid om aandacht. Bezichtig hen in de vogelkijkhut aan het pad. Wilde eenden, smienten, talingen, meerkoeten, geoorde fuut -alles past in een kijkluikje.

- 11- Speciaal fietspaddijkje rechts, omdat waterstand hoger is dan bij aanleg. Natuur mag zijn gang weer gaan, behalve als fietsbanden nat worden. Aan eind voor 't hek een van de kunstwerken in het Dwingelderveld. Hek door, wildrooster over, zandweg kruisen (Oude Hoogeveensedijk). Fietspad volgen door stukje jeneverbesstruweel, dat al aan de rand van de Kraloër es ligt.
- 13- Grote weg Lhee-Kralo weer voorzichtig kruisen, zandpad aan overkant in.
- 14- Grote pad volgen en eerste brede zandpad linksaf, bos in (voor heuveltje afslaan). Route blijven volgen naast bosrand met greppel aan linkerhand. Op laag deel wordt zandweg onbegaanbaar- alles staat onder water. Zoek uw weg eromheen en vervolg dan het zandpad.
- 15- Zandpad in bos wordt soort 'holle weg' tussen wallen en duinen. Rechts ligt een hoger gelegen ven verborgen, linksachter de wal zijn de van hier onzichtbare Kraloër landbouwgronden (NB. Naar verluidt, was dit de schuilplek vanwaar een bende in de 19de eeuw een waardetransport over de Oude Postroute beroofde...) Pad volgen om wal met ven heen, langs een forse, vrijstaande jeneverbesstruik. Grootste pad blijven volgen en twee, drie kleinere paadjes naar rechts negeren.
- 16- Waar er een zandweg bijkomt, rechtdoor door op weg met waterkuilen, richting open plek aan rand van bos. U komt uit aan de rand van **dorp Kralo**, waar ook veel hulst in beeld komt.
- 17- Rechtsaf op verharde weg. Verderop kiezen voor verhard fietspad en brede zandweg negeren. Rechts ligt de heidebebossing (naaldhout), links liggen de weilanden (met elzensingels) van het beekdal van de Ruiner Aa.
- 18- Brugje Ruiner Aa weer over en terug via fietspad naar 't Olde Posthuus in Anholt.

(verkend 5/3/2001 Jan & Annelies Tuttel)